

Останнім часом до Надвірнянської районної державної адміністрації та районного військового комісаріату надходять звернення від громадян району з проханням надати роз'яснення щодо питань проведення часткової мобілізації. В зв'язку з цим сектор мобілізаційної роботи апарату Надвірнянської райдержадміністрації надає наступні роз'яснення.

Роз'яснення щодо актуальних питань проведення часткової мобілізації

21 липня 2014 року Президент України підписав Указ "Про часткову мобілізацію", який на наступний день був затверджений Верховною Радою України.

Часткова мобілізація оголошена у зв'язку з поширенням проявів тероризму, що призводить до загибелі мирного населення та військовослужбовців у східних регіонах, концентрації угруповань військ (сил) на території Російської Федерації поблизу кордону України, загрозою нападу та небезпекою незалежності України.

Мобілізація триватиме протягом 45 днів на території всіх 24 областей та міста Києва і буде проводитись виключно за тими військово-обліковими спеціальностями, у фахівцях яких є потреба у сил АТО.

Мобілізації не підлягають юнаки призовного віку. Військовий комісаріат буде викликати тільки тих, хто вже проходив службу у Збройних Силах та/або має військовий квиток. Як правило, це особи старші 20 років.

Важливо, що кожен мобілізований перед відправкою у зону АТО буде проходити не менш як 15-денне навчання – бойове злагодження на полігонах. Усі учасники АТО отримають статус учасника бойових дій.

Роз'яснення щодо 45-денної мобілізації.

Термін мобілізації 45 діб - це період часу, на протязі якого місцевими органами державної влади через військові комісаріати здійснюється призов військовозобов'язаних та техніки національної економіки для доукомплектування військових частин Збройних Сил України та інших військових формувань до штатів воєнного часу.

Цей термін не стосується строку перебування військовослужбовців призваних під час

мобілізації на військову службу, а стосується лише механізму призову на військову службу.

При цьому часткова мобілізації полягає в призові на військову службу військовозобов'язаних лише до визначених військових частин Збройних Сил України.

Після призову на військову службу під час мобілізації громадяни набувають нового юридичного статусу - військовослужбовці, в наслідок чого, на них розповсюджуються пільги передбачені Законами України «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про соціальний і правовий статус військовослужбовців і членів їх сімей», Кодексу законів про працю та інших нормативно-правових актів.

Хто підлягає ротації в першу чергу

Ротація підрозділів, які забезпечують виконання завдань оборони та військову присутність у проблемних регіонах країни, буде здійснюватися в плановому порядку підрозділами, які укомплектовані військовослужбовцями військової служби за контрактом, особами, призваними на військову службу за призовом осіб офіцерського складу та військовослужбовців строкової військової служби після їх відповідної підготовки.

Хто з мобілізованих має право на відстрочку

Не підлягають призову на військову службу під час мобілізації категорії військовозобов'язаних,

які зазначені у статті 23 Закону України від 21.10.1993 № 3543-XII (зі змінами) «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а саме:

- заброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

Довідково. Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII (зі змінами) «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» стаття 25:

1. Бронюванню підлягають військовозобов'язані, які працюють в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування та на підприємствах, в установах і організаціях, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), у разі, якщо це необхідно для забезпечення функціонування зазначених органів та виконання мобілізаційних завдань (замовлень).

2. Організація, порядок, обсяги та переліки посад і професій військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню на період мобілізації та на воєнний час, визначаються цим Законом, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

- визнані відповідно до висновку військово-лікарської комісії тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я на термін до шести місяців (з наступним проходженням військово-лікарської комісії);

- чоловіки, на утриманні яких перебувають троє і більше дітей віком до 16 років (такі чоловіки можуть бути призвані на військову службу у разі їх згоди тільки за місцем проживання);

- жінки, на утриманні яких перебувають діти віком до 18 років (такі жінки можуть бути призвані на військову службу в разі їх згоди і тільки за місцем проживання);

- зайняті постійним доглядом за особами, що його потребують, відповідно до

законодавства України, в разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;

- народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим.
- військовозобов'язані, які досягли граничного терміну перебування в запасі, також не підлягають призову та виключаються з військового обліку у районних (міських) військових комісаріатах, а військовозобов'язані Служби безпеки України у Центральному управлінні або регіональних органах Служби безпеки України, крім того виключенню з військового обліку підлягають громадяни України, які: (ст. 37 Закону України від 25.03.1992 № 2232-XII (зі змінами) «Про військовий обов'язок і військову службу»):
- визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;
- припинили громадянство України;
- були раніше засуджені до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину;
- направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру.

Крім того Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» (№ 4785 від 28.04.2014), який прийнято на засіданні Верховної Ради України 20.05.2014, визначені додаткові підстави щодо звільнення військовослужбовців під час дії особливого періоду.

Довідково. Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII (зі змінами) «Про військовий обов'язок і військову службу»:

Стаття 26. Звільнення з військової служби.

8. Під час дії особливого періоду з військової служби звільняються військовослужбовці:

1) під час проведення мобілізації:

- а) жінки, які мають дитину (дітей) віком до 18 років, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу;*
- б) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби в мирний час, обмежену придатність у воєнний час, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу;*
- в) у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку;*
- г) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі або позбавлення військового звання;*
- д) через такі сімейні обставини або інші поважні причини:*
  - виховання матір'ю (батьком) — військовослужбовцем, яка (який) не перебуває у шлюбі, дитини або кількох дітей, які з нею (з ним) проживають, без батька (матері);*
  - утримання матір'ю (батьком) — військовослужбовцем, яка (який) не перебуває у шлюбі, повнолітньої дитини віком до 23 років, якщо вона (він) є інвалідом I чи II групи;*
  - необхідність постійного стороннього догляду за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, що підтверджується відповідним медичним висновком медико-соціальної експертної комісії для осіб віком понад 18 років чи лікарсько-консультативної комісії для осіб до 18 років;*
  - наявність у військовослужбовця трьох і більше дітей;*
- е) у зв'язку з проведенням організаційних заходів у порядку, визначеному Генеральним штабом Збройних Сил України, за умови завершення виконання визначених завдань;*

є) через службову невідповідність (осіб рядового складу), у разі невиконання службових обов'язків.

2) під час воєнного стану:

а) які досягли граничного віку перебування військовозобов'язаних у запасі, якщо вони не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду;

б) визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;

в) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі;

3) після прийняття рішення про демобілізацію:

а) призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, а також які виступили встановлені строки строкової військової служби, військової служби за призовом осіб офіцерського складу, у строки, визначені рішенням Президента України;

б) у зв'язку із закінченням строку контракту, укладеного під час особливого періоду, та небажанням проходити військову службу за новим контрактом.

Коли відбудеться демобілізація

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» звільнення (демобілізація) військовослужбовців призваних на військову службу під час мобілізації, в особливий період, може бути здійснено, за умови стабілізації воєнно-політичної обстановки навколо України, після оголошення рішення Президента України про демобілізацію, строки та порядок якої буде визначено відповідним Указом Президента України. Демобілізація буде проведена поетапно на протязі певного часу.

Роз'яснення щодо прийнятих законів про пільги мобілізованим

Відповідно до доручення Президента України Генеральним штабом Збройних Сил України було внесено зміни до законодавчих та нормативно-правових актів для захисту прав громадян України, які призвані на військову службу під час мобілізації.

І. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації», який прийнято на засіданні Верховної Ради України 27.03.14 № 1169.

Правовими нормами, які прописані в Законі, передбачено наступне.

1. Військова служба за призовом під час мобілізації визначена як новий окремий вид служби, що дозволяє:

виплачувати громадянам, призваним під час мобілізації, грошове забезпечення в повному обсязі, з урахуванням всіх надбавок та премій, на рівні військовослужбовців контрактної служби (відповідно до посад та військових звань), а не на рівні військовослужбовців строкової служби, як передбачалося раніше;

поширити на них весь комплекс гарантій соціального і правового захисту, встановлених законодавством для військовослужбовців.

Довідково. Час перебування громадян України на військовій службі зараховується до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Держава гарантує військовослужбовцям достатнє матеріальне (продовольче, речове), грошове забезпечення (компенсацію за піднайом жилого приміщення), охорону здоров'я та безоплатне лікування.

Держава забезпечує соціальну та професійну адаптацію військовослужбовців, які звільняються з військової служби.

2. Граничний вік перебування в запасі рядового, сержантського, старшинського складу та молодшим офіцерам) збільшений до 60 років, що дозволяє виконати конституційний обов'язок щодо захисту Батьківщини добровольцям, в першу чергу тим, які мають досвід участі у бойових діях, миротворчих операціях та здатні надати вагому допомогу військовим частинам в якості інструкторів.

Довідково. Добровольцям надана можливість звертатися до найближчого військового комісаріату та бути направленими до тої військової частини, де вони бажають проходити службу.

3. За всіма громадянами, які призвані під час мобілізації на військову службу, **гарантовано зберігаються місце роботи, посада, середній заробіток** на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності. Одночасно вони отримують грошове забезпечення як військовослужбовці.

4. Громадянам, які призвані на військову службу під час мобілізації, **нараховується одноразова грошова допомога**, яка буде виплачуватися на день демобілізації.

5. Врегульовано питання щодо **збереження права на підприємницьку діяльність** для приватних підприємців, при їх призові на військову службу **під час мобілізації**

. При цьому, державна реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців не припиняється.

6. **Не припиняється виплата пенсій** пенсіонерам, у разі призову їх на військову службу під час мобілізації, на особливий період на час такої служби.

7. **Не допущено зменшення розміру пенсій офіцерам запасу, які призвані під час мобілізації.**

При демобілізації цим офіцерам пенсія буде збільшена з урахуванням нових посад, військових звань та додаткової вислуги років. Якщо ж новий розмір пенсії у офіцерів буде нижчим за розмір, який вони отримували в мирний час, виплата їм пенсії здійснюється у раніше встановленому розмірі.

II. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» (№ 4785 від 28.04.2014), який прийнято на засіданні Верховної Ради України 20.05.2014).

Правовими нормами, які прописані в Законі, передбачено наступне.

1. Поширення дії Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації» від 27.03.14 № 1169-VII щодо норм соціального захисту на всіх осіб, які були призвані на військову службу під час мобілізації після набрання ним чинності, зокрема тих, що були призвані на військову службу з 18.03.2014 по 01.04.2014.

2. Надання військовослужбовцям, після проходження військової служби за призовом під час мобілізації, переважного права залишитися на військовій службі на попередній або за їх згодою на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді.

3. Врегулювання питання щодо виплат соціальної допомоги військовослужбовцям — жінкам, які були звільнені під час мобілізації.

4. Звільнення від нарахування штрафних санкцій військовослужбовців, а також

